

TIZENNYOLCADIK TANULMÁNYI LEVÉL

ISTEN SZAVA ÉS AZ EMBERI NYELV

A. BEVEZETÉS

Egy ideje már megállapítható az emberi beszédnél egy szenvedés. Sok író panaszkodik, hogy nincs több szavuk arra, hogy kifejezzék, amit mondani akarnak. Van olyan jelenség, mely ezt a felbecsülhetetlent elválasztották és választották a „szabad halált.

Az Egyházon belül is feltűnik egy nyelvi értékvesztés. Sok prédikátor nem tudja hogyan és mit prédikáljon. Sokan vannak, akik úgy érzik többé már nem értik ezt a jelenséget. Minden esetre átéljük, ahogy a mai világ egészen más módon beszél és, hogy ahhoz is alig van egy híd a nyelv hagyománya és a nyelv mai megtapasztalása között. Nem mintha Ferenc a mai problémát megtudná oldani, de a vele történő foglalkozás mutatni tud egy nézőpontot, mely figyelemre méltó.

B. ÁTTEKINTÉS

A történet központi eredménye Ferenc számára Jézus Krisztus Neve volt. Hogyan tud azonban kapcsolatba kerülni vele az ember? Ezt a kérdést megválaszolta Ferenc két egymással összefüggő valósággal: az Ige által és a Szentség által. Nincs Szentség az Ige nélkül. Egyedül a kettő kapcsolatában sikerül a hívő embernek eljutni Krisztus működési területébe.

Ebből adódik minden Igének egy méltósága, mely minden területen figyelemre érdemes: ahol mindig az Igével találkozunk és ilyen összefüggésben az ember mindig a nyelvvel találkozik. Csak ekkor tudunk tiszteletadó módon találkozni az Igében. Hiszen ez egy lényeg, mely egyedül már az által létezik ahogy van, igényli az elfogadást. Ehhez jön hozzá, hogy a valóságra utal, mely minden Igének jelene. Az Igét nem szabad elszigetelni: vissza kell utaljon az egész életformára.

A szó és a nyelv kifejezése egy bizonyos, teljességében értelmezett életnek. E nélkül a visszatekintés nélkül elveszíti a nyelv az értelmét. Éppen így marad az Ige Istenre vonatkoztatva, akitől az Ige végül is származik és melyhez az végső soron maradandóan tartozik.

Egy szó végül is egy háttérre utal, mely minden megértéskor előhozakodik. A szó ezért áll egy belső összefüggésben a hallgatással. Végül összekapcsolja a szó az embert az emberrel. Emiatt kell utalni a szóban az emberi eljárásra egy kultúrában.

C. INFORMÁCIÓK

Tankönyv: 34. sz. 111 – 113 old.

1. A szó és a hallgatás

Ferencnek sejteni kellett valamit a nyelv és a hallgatás belső összefüggéséből. Ő beszél „lusta és üres” szavakról (Remete 20) és a „fecsegő szerzetesről” (Remete 21) Létezik tehát a nyelv és az

ember kiüresedése és egy elerőtlenedése, mely azok sajátos hiábavalóságát nyelvileg közvetítik. Érdekes megfigyelni ebben az összefüggésben a remeték szabályzatát. Ebben nevezi meg Ferenc az élet eredeti megújulásának Istentől származó feltételeit. Egyik ilyen feltétel a hallgatás. Csak egy hosszú hallgatásban, különösképpen egy hosszú belső odahallgatásban tudja az élet értelmét elképzelni és a nyelv visszanyeri az ő eredetiségét. Csak egy hely van, ahol beszélhetünk a hallgatási tilalom megszegése nélkül: az „Anyáknál”, tehát minden olyan testvérnél, akik egyenlően megtapasztalhatóvá teszik a világ ős okának „Anyját”. A nyelv és az élet ilyen újraszületését kell mindig újra megpályázni. Ebben az értelemben a „lelki gyakorlatok” mindig újra szükségesek.

2. Az emberi eljárás kultúrája a nyelvben

Assisi Ferencnél mindent az emberek közötti területről kiindulva kell kibontani: Ha a szó Isten / Krisztus között közvetítve van, akkor nagy titkot keresnünk kell minden szóban. Éppen olyan fontos, hogy az ember közötti területeken egymással szeretettel járjunk el. Emellett mindig újra megállapíthatjuk, hogy emellett az elvárás mellett elmegyünk. Mindenek előtt a nyelvi eljárásokban egymásnál a szeretetlenséget tudjuk észrevenni, ellenőrizni, és ha szükséges kiigazítani.

Emiatt ír Ferenc a nem elfogadott szabályzatának 11. fejezetében. Körülírhatjuk így: „a nyelv kultúrája”. A kultúrának kapcsolata van a kultusszal: Ferenc akarja ápolni, tisztelni, megóvni, és átláthatóvá tenni Isten számára.

D. GYAKORLATOK

1. Gyakorlat: (1 Reg / NbReg)

1. Húzza alá az 1 Reg 11. fejezetében minden szót, melyek valamilyen módon a nyelvet érintik
2. Rendezze ezeket a szavakat és állapítsa meg, mely formák lehetségesek a nyelv kultúravesztettségére.
3. Formálja ezeket a nagyon negatívnak tartott fejezetet pozitívvá.

2. Gyakorlat / BrOrd 34-37 /

1. Írja ki minden cselekvést jelentő szót: Hogyan kell viselkedjen az ember ezen szavakkal szemben?
2. Írja ki megkülönböztethető módon a szövegben adódott motívumokat: Miért kell az embernek így viselkednie?
3. Hogyan ítéli meg ön ezt a szöveget?

3. Gyakorlat Rem 21 / Erm 21 és Jak 3, 1- 12

2. 1. Egyeztesse ön mindkét szöveget! Milyen hasonlóságot állapít ön meg? Milyen különbségek vannak? Van egy függőség Szt.Ferenc és Szt. Jakab szövege között.
3. Formálja meg ön Erm 21-t mai nyelven!

4. Gyakorlat. 1 Cel 20

Vesse egybe Ön a Celanói Tamás következő szövegét, azzal, amit Ön Ferencről tud. Azt is, amit az előző három gyakorlatban megnevezett szöveghelyeken vannak.

Hogyan ítéli meg ezek után a Celanoi szöveget?

(lásd. Celanoi Tamás: Szent Ferenc élete 39. oldal 1 Cel 20)

E. KONKRETIZÁLÁS

Olvassa el Ön a tankönyvben a 112 sz. Alatt kinyomtatott Celanoi Tamás szöveget. Vegyen Ön egy akármilyen újságot vagy színes újságot és keresse benne Jézus Krisztus nevét. Talán tud a részekkel egy szöveget írni az Evangéliumból.

Üssön fel egy könyvet. Vegye az első legjobb szót, ami Önnek a szeme elé kerül, és töltsön el ezzel az egyetlen szóval egy félórát: Nézze meg ezt. Mit mond ez Önnek? Mondja ki hangosan, minden lehetséges kifejezésformában, dühösen, barátságosan, rosszkedvűen,... Mit mond ez Önnek? Olvassa el hátulról, előlről, középről: milyen betűk vannak itt? Milyen más szót tudunk képezni ezekkel? Használjon festéket és rajzoljon vagy fesse Ön ki ezeket a szavakat.

Olvassa el E. Burkarttól a következő szavakat !

„ Én keresem a szót,
ami engem megtalálna.
Egy marék a távolságért,
Amit én nem küzdök le szavakkal”

„ Szégyenletes vad az én szavaim,
félnek egymástól, és félik a vadászt,
aki őket hajtja.
Én nem beszélek szívesen,
én nézem a tengert.
Az egészről nem hagyja magát kibeszélni.”

„Aki megbízik egy szóban, szégyellje magát”

Írjál valakinek egy jó szót!

F. ÉRTELMEZŐ KÉRDÉSEK

1. Melyek azok a legfontosabb helyek, melyről Ferenc beszél a szó jelentéséről?
2. Milyen viszonyban áll a szó a Szentséghez?
3. Hogyan viszonyul a hallgatás és a beszéd?
4. Miért olyan fontos Ferenc számára a szó?
5. Honnan lesznek betöltve az emberi szavak?
6. Mit ért Ön a „Beszéd Kultúrája” alatt?
7. Hogyan magyarázza meg azt a kijelentést: a szó értelemhordozó?
8. Mit tett Ferenc, ha egy rossz szót leirt?
9. Hogyan magyarázza Ön a „pogány szavak” kifejezést?
10. Hogyan viselkedett Ferenc számára a profán (hétköznapi) és a lelkiismereti irodalom?